

HISTORIA DELS MOVIMENTS SOCIALS. SEGLE XX-I

codi: 22213.

Prof. Pere Gabriel

Programa :

1. Obrerisme i lluita política a tombants de segle XIX-XX a Europa. Associacionisme obrer i associacionisme popular. Moviment obrer i estat liberal burgès. Els exemples de Gran Bretaña i Alemanya. França i Itàlia. Espanya.
2. La configuració teòrica de l'anarquisme. Bakunin, Kropotkin, Reclus, Malatesta. Proudhonianisme i positivisme. Anarquisme i socialisme. Anarquisme, socialisme i lliurepensament.
3. El sindicalisme revolucionari. Canvis econòmics i renovacions sindicals. El sindicalisme revolucionari francès i el sindicalisme revolucionari italià. La CNT i la UGT a Espanya.
4. Partits i sindicats davant la primera guerra mundial. Les relacions internacionals durant la guerra. La importància de Zimmerwald.
5. L'impacte de la revolució russa. Moviment sindical i 'bolxevització'. La reorganització de les relacions internacionals. La Federació Sindical Mundial i la Internacional Sindical Roja.
6. Moviment sindical i moviment obrer d'entreguerres. Formalització d'una legislació internacional: la OIT. Sindicalisme i corporativisme. El model italià i el model espanyol. Sindicalisme i règim parlamentari: els exemples francès, britànic i alemany. El sindicalisme a la URSS. La reconstrucció del sindicalisme europeu a partir del 1945.

Bibliografía básica (I) :

Cole, G.D.H., Historia del pensamiento socialista, 7 vols., Méx. 1957-1963, FCE.

Droz, J. (ed.), Historia general del socialismo, 4 vols., B. 1976-1983, Destino.

Hobsbawm, E.J. i altres (dir.), Historia del marxismo, B. 1979-, Bruguera.

Nettlau, M., La anarquía a través de los tiempos, Méx. 1972, Costa-Amic.

Rosal, A. del, Los congresos obreros internacionales, 2 vols., B. 1975, Grijalbo.

Woodcock, G. El anarquismo, B. 1979, Ariel.

Aizpuru, M., i Rivera, A., Manual de historia social del trabajo, M. 1994, Siglo XXI.

Bar, A., La CNT en los años rojos. Del sindicalismo revolucionario al anarcosindicalismo (1910-1926), M. 1981, Akal.

Dossier I: Sindicalisme revolucionari a França, Itàlia i Espanya. Textos, 1895-1912.

Dossier II: Davant la primera guerra mundial. Impacte inicial de la revolució russa de 1917.

Dossier III: Moviment sindical entre-guerres, 1919-1939.

Dubief, H. (ed.), Le syndicalisme révolutionnaire, Paris, 1969, Colin.

Forcadell, C., Parlamentarismo y bolchevización, B. 1978, Crítica.

Goodway, D. (ed.), For Anarchism. History, Theory, and

Practice, Londres/Nova York, 1989, Routledge.

Maitron, J., Histoire du mouvement anarchiste en France, 1889-1914, Paris, 1975, Masperó. Un altre edició: Paris, 1992, Gallimard.

Meaker, G.H., La izquierda revolucionaria en España 1914-1923, B. 1978, Ariel.

Paniagua, J., Anarquistas y socialistas, M. 1989, Historia 16.

Pelloutier, F., Historia de las bolsas de trabajo. Los orígenes del sindicalismo revolucionario, M. 1978, Zyx.

Pérez Ledesma, Manuel, El obrero consciente, M. 1987, Alianza.

Sternhell, Z. i altres, El nacimiento de la ideología fascista, M. 1994, Siglo XXI.

(I). Aquesta bibliografia constitueix sols una primera relació, que contempla alguns títols de referència general i alguns títols bàsics per al posterior desenvolupament dels diversos punts del temari. Cal però necessàriament completar-la amb la bibliografia més específica, tema a tema, que serà lliurada a l'alumne en el seu moment. Són, d'altra banda, fonamentals els dossiers de textos I, II i III, que estan confeccionats en estreta relació amb el programa de les classes.

Avaluació :

L'alumne, prèvia consulta amb el professor, haurà d'elaborar al llarg del curs un *Dossier Bibliogràfic i Documental* sobre una qüestió concreta objecte de discussió historiogràfica relacionada amb l'assignatura. Els detalls i les característiques formals d'aquest dossier seràn comentats a classe. A més, l'alumne haurà de fer un *exàmen escrit* on: a) contestarà molt breument una sèrie de preguntes factuais, i b) desenvoluparà argumentalment un tema general.